

Asia: VN/31178/2023

Kansallinen liikenteen vaihtoehtoisten käyttövoimien jakeluinfraohjelma

Lausunnonantajan lausunto

Tieliikenne: ohjelmassa esitetty jakeluinfran ja markkinan nykytila sekä arvio tulevasta kehityksestä

Invalidiliitto kiittää mahdollisuudesta lausua luonnoksesta Kansallinen liikenteen vaihtoehtoisten käyttövoimien jakeluinfraohjelmasta. Arvioimme ohjelmaa tieliikenteen osalta. Invalidiliitto pitää koottua tietoa jakeluinfran ja -markkinan nykytilasta selkeänä ja tarpeellisena. Pidämme tärkeänä, että latauspisteiden määrän ja kattavuuden ohella koottaisiin tieto latauspaikkojen esteettömyydestä. Tässä huomioitavaksi tulee esteettömyysdirektiivin säännökset.

Tieliikenne: ohjelman tavoitteet ja toimenpiteet

Esteettömyysvaade tulee kohdentaa myös yksityiseen infraan. Invalidiliitto kiinnittää huomiota jakeluinfraohjelman kohdan "yksityinen infra" toimenpiteeseen T7 (sähkö), johon on kirjattu selvitettäväksi asunto-osakeyhtiölain muutostarpeet kotilatausinfran rakentumisen edistämiseksi. Invalidiliitto pitää yksityisen latausinfran tuen kohdentamista asunto-osakeyhtiöille perusteltuna yleisten jakelupisteiden kuormittavuuden pienentämiseksi. Invalidiliitto esittää tuen ehdoksi, että asunto-osakeyhtiöiden latauspisteiden tulee täyttää esteettömyysvaatimukset. Tässä ohjeena voi toimia esimerkiksi vuonna 2022 julkaistu RT 103404 "Sähköajoneuvojen latauspisteet kiinteistöissä".

Invalidiliitto näkee tärkeänä, että jakeluinfraa arvioidaan käyttäjävälisyyden ja esteettömyyden lähtökohdista. Pidämme hyvänä kirjausta, missä viitataan jakeluinfra-asetuksen johdanto-osaan, jossa nostetaan esiin konkreettisia seikkoja lataus- ja tankkauspaisteiden esteettömyyden varmistamiseksi: "pysäköintipaikan ympärille tulisi järjestää riittävästi tilaa, eikä latausasemaa tulisi asentaa korotetulle tasolle. Latausaseman painikkeet tai näyttöruudut tulisi olla sellaisella korkeudella, että niitä voi käyttää myös pyörätuolissa istuen. Latauskaapeliin ja tankkausletkujen tulisi olla niin kevyitä, että niitä on helppo käsitellä vähemmälläkin voimalla. Myös latausasemien käyttöliittymien olisi oltava esteettömiä."

Invalidiliitto korostaa tässä yhteydessä YK:n vammaisyleissopimuksen artiklaa 9 Esteettömyys ja saavutettavuus; "Jotta vammaiset henkilöt voisivat elää itsenäisesti ja osallistua täysimääräisesti kaikilla elämänalueilla, sopimuspuolet toteuttavat asianmukaiset toimet varmistaakseen vammaisille henkilöille muiden kanssa yhdenvertaisen pääsyn fyysiseen ympäristöön, kuljetukseen, tiedottamiseen ja viestintään, muun muassa tieto- ja viestintäteknologiaan ja -järjestelmiin, sekä

muihin yleisölle avoimiin tai tarjottaviin järjestelyihin ja palveluihin sekä kaupunki- että maaseutualueilla”.

Invalidiliitto pitää yhdenvertaisuuden näkökulmasta perusteltuna, että kaikki lataus- ja jakelupisteet ovat esteettömiä ja siten kaikkien kansalaisten käytettävissä. Tämän tulee olla käytäntö etenkin uusien latauspisteiden kohdalla.

Rautatieliikenne: ohjelmassa esitetty jakeluinfran ja markkinan nykytila sekä arvio tulevasta kehityksestä

Ei lausuttavaa.

Rautatieliikenne: ohjelman tavoitteet ja toimenpiteet

Ei lausuttavaa.

Lentoliikenne: ohjelmassa esitetty jakeluinfran ja markkinan nykytila sekä arvio tulevasta kehityksestä

Ei lausuttavaa.

Lentoliikenne: ohjelman tavoitteet ja toimenpiteet

Ei lausuttavaa.

Meri- ja sisävesiliikenne: ohjelmassa esitetty jakeluinfran ja markkinan nykytila sekä arvio tulevasta kehityksestä

Ei lausuttavaa.

Meri- ja sisävesiliikenne: ohjelman tavoitteet ja toimenpiteet

Ei lausuttavaa.

Muita huomioita ohjelmasta:

Invalidiliittoon on tullut tietoa, että erityisesti pyörätuolia käyttäville ja lyhytkasvuisille henkilöille latauspisteiden painikkeet ja käyttökytkimet ovat usein liian korkealla. Tilanteissa, joissa vapaa latauspiste on kahden auton välissä, pyörätuolia käyttävä ihminen ei pysty vapaata latauspaikkaa hyödyntämään, jos latauspisteet eivät ole riittävän leveitä tai pysäköintiruutujen välille ei ole varattu riittävästi tilaa. Talviaikaan esteettömyyshaasteet korostuvat entisestään. Latauspaikkojen talvikunnossapidossa tulee huomioida esteettömyys ja kaikki käyttäjäryhmät

Saksanen Riitta
Invalidiliitto ry